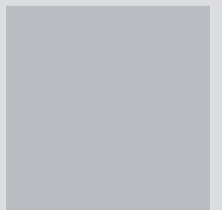
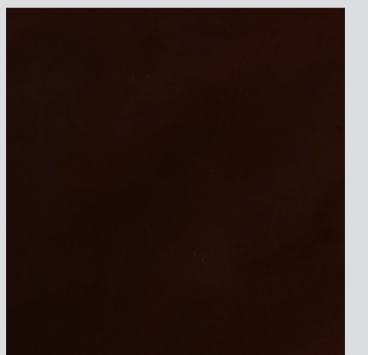
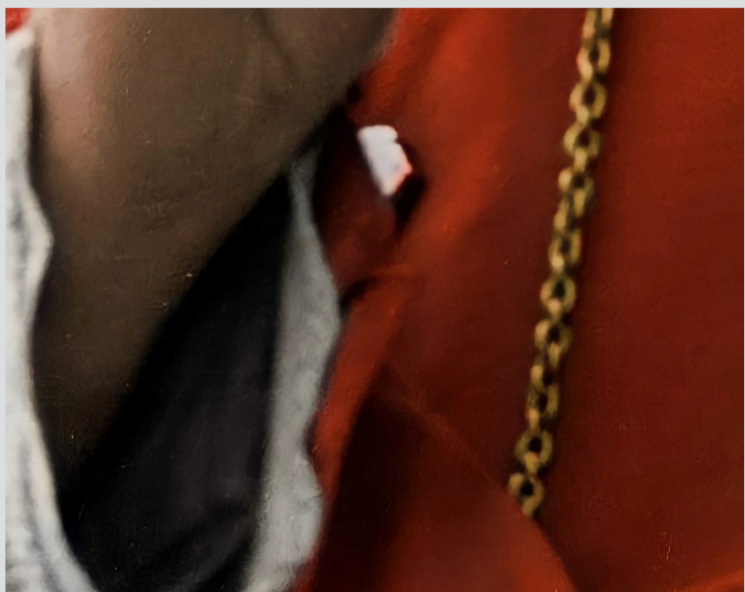
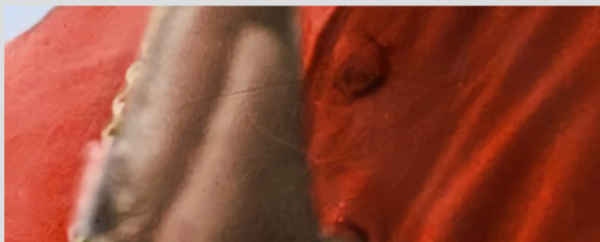

Stefan Wyszyński

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

BE BIOGRAFIE
WYSTAWY
ELEMENTARNE

Lata młodości

Stefan Wyszyński urodził się 3 sierpnia 1901 r. w Zuzeli nad Bugiem (w ówczesnym zaborze rosyjskim). Tego samego dnia został ochrzczony w tamtejszej parafii pw. Przemienienia Pańskiego. Był drugim dzieckiem Stanisława Wyszyńskiego (organisty w miejscowym kościele) i Julianny z d. Karp.

W 1908 r. rozpoczął edukację w miejscowej szkole, a kontynuował ją w pobliskim Andrzejewie, gdzie rodzina przeniosła się w 1910 r. Kilka miesięcy po przeprowadzce zmarła jego matka. Ukończywszy szkołę powszechną, wstąpił w 1912 r. do gimnazjum Wojciecha Górskiego w Warszawie. Wybuch I wojny światowej w 1914 r. spowodował, że naukę musiał kontynuować w innych miejscach: w Prywatnej Siedmioklasowej Szkole Handlowej w Łomży, a od 1917 r. w Liceum im. Piusa X (Niższym Seminarium Duchownym) we Włocławku, gdzie zdał maturę w 1920 r.

→ *Urodziłem się w Nadbużu, gdzie jest styk Podlasia z Mazowszem. Pamiętam do dziś ludzi prostych, których obserwowałem jako chłopiec. Zdumiewająca była ich spokojna, ufna wiara.*

Stefan Wyszyński, *Kazania i przemówienia autoryzowane*, t. XXVIII, Warszawa 1968, s. 287. Na zdjęciu jedenastoletni Stefan Wyszyński przed wyjazdem do warszawskiego gimnazjum. Andrzejewo, 1912 r.

 AIPSKW

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Kapłaństwo

W 1920 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. Świecenia kapłańskie przyjął 3 sierpnia 1924 r. w kaplicy Matki Bożej we włocławskiej bazylice katedralnej. W 1929 r. uzyskał doktorat z prawa kanonicznego na KUL, na podstawie pracy pt. „Prawa rodziny, Kościoła i państwa do szkoły”. Od 1931 do 1939 r. był wykładowcą i profesorem we włocławskim seminarium, opublikował też ponad 100 tekstów związanych z katolicką nauką społeczną. Od 1932 r. pełnił obowiązki redaktora naczelnego włocławskiego miesięcznika „Ateneum Kapłańskie”. Założył i kierował Chrześcijańskim Uniwersytetem Robotniczym. Prowadził działalność oświatową w chrześcijańskich związkach zawodowych. Zorganizował Katolicki Związek Młodzieży Robotniczej i sieć Katolickich Uniwersytetów Ludowych.

↑ Rodzina Wyszyńskich w 1926 r. Od lewej stoją: Janina, Stefan i Stanisława. Siedzą: przybrana matka Eugenia z d. Godlewska, ojciec Stanisław, przyrodnie rodzeństwo – Julia i Tadeusz
📷 AIPSKW

→ Publikacje Stefana Wyszyńskiego z lat 1928–1931
📷 AIPSKW

→ → Rewers obrazka prymicyjnego ks. Stefana Wyszyńskiego
📷 AIPSKW

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

A close-up portrait of Neoprezbiter Stefan Wyszyński, a young man with light brown hair and blue eyes, wearing a black clerical shirt with a white collar. The background is a soft, out-of-focus grey.

W czasie rekolekcji przed święceniami kapłańskimi w 1924 r. Stefan Wyszyński zapisał 10 zasad życia wewnętrznego pt. *Time Deum et Illi Honorem* [Bójcie się Boga i oddajcie Mu cześć]. Nosił je w brewiarzu do końca życia.

↑ Neoprezbiter Stefan Wyszyński.
Włocławek, 1924 r.
📷 AIPSKW

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

- 1. Mów mało – żyj bez hałasu – cisza.**
- 2. Czyn wiele, lecz bez gorączki, spokojnie.**
- 3. Pracuj systematycznie.**
- 4. Unikaj marzycielstwa – nie myśl o przyszłości, to rzecz Boga.**
- 5. Nie trać czasu, gdyż on do ciebie nie należy; życie jest celowe, a więc i każda w nim chwila.**
- 6. We wszystkim wzbudzaj dobrą intencję.**
- 7. Módl się często wśród pracy – sine me nihil facere [beze Mnie nic nie możecie uczynić].**
- 8. Szanuj każdego, gdyż jesteś odeń gorszy: Bóg pysznym się sprzeciwia.**
- 9. Omni custodia custodi cor tuum quia ex ipso vita procedit [Wszelką mocą strzeż swego serca, ponieważ z niego wypływa życie].**
- 10. Misericordias Dei in aeternum cantabo [Miłosierdzie Boże na wieki wyśpiewywał będę].**

1939-45

II wojna światowa

↑ Ksiądz Stefan Wyszyński z nauczycielami i wychowankami ośrodka dla osób niewidomych w Laskach. Lipiec 1943 r.

→ Z niewidomymi dziećmi przystępującymi do pierwszej komunii. Laski, 1942 r.

Podczas okupacji ukrywał się w różnych miejscowościach, aby uniknąć aresztowania przez Gestapo. Był m. in. kapelanem niewidomych w Kozłowie i Żułowie na Lubelszczyźnie. Od czerwca 1942 r. pełnił posługę kapłańską w Zakładzie dla Niewidomych w podwarszawskich Laskach, prowadzonym przez swojego mentora, ks. Władysława Kornitowicza i franciszkanek Elżbietę Różę Czacką. Jako „Radwan III” był kapelanem Grupy „Kampinos” Armii Krajowej – pracował m.in. w okresie powstania warszawskiego w szpitalu powstańczym w Laskach. Prowadził również wykłady i tajne nauczanie dla młodzieży z kręgu Sodalicji Mariańskiej.

↓ Tablica pamiątkowa na cmentarzu wojennym we wsi Wiersze na terenie Puszczy Kampinoskiej. Spoczywa na nim 54 żołnierzy Grupy „Kampinos” Armii Krajowej

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Na czele polskiego Kościoła

4 marca 1946 r. papież Pius XII mianował Stefana Wyszyńskiego na biskupa lubelskiego, a 12 listopada 1948 r. na arcybiskupa metropolitę gnieźnieńskiego i warszawskiego – tym samym prymasa Polski. W swoim herbie biskupim ks. Stefan Wyszyński umieścił słowa *Soli Deo* [Same-mu Bogu] i wizerunek Matki Bożej Jasnogórskiej.

Aby chronić polski Kościół przed nasilającym się terrorem stalinowskim, prymas Wyszyński zdecydował się na zawarcie kompromisu między Episkopatem a władzami komunistycznymi, zapisanego w „Porozumieniu państwo-Kościół” z 14 kwietnia 1950 r. Strona państwowa zgadzała się w nim na łączność Kościoła w Polsce ze Stolicą Apostolską, nauczanie religii w szkołach, posługę religijną w więzieniach, szpitalach i wojsku oraz działalność Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Episkopat zobowiązał się za to do lojalności wobec władz, potępienia podziemia antykomunistycznego oraz karania sankcjami kościelnymi wspomagających je duchownych.

12 stycznia 1953 r. Stefan Wyszyński uzyskał nominację kardynalską.

← *Matka Boska Jasnogórska w mojej pieczęci prymasowskiej nie jest ozdobą, lecz zobowiązującym programem.*
Stefan Wyszyński, *Dziela zebrane*, t. II, Warszawa 1995, s. 172
AIPSKW

→ *O jedno Was proszę, abyście nie stracili zaufania do nas, wiary we mnie, albowiem w dniach ucisku trzeba będzie wielkiej wiary, doskonałej wierności Bogu i Ojczyźnie.*
Stefan Wyszyński, *Dziela zebrane*, t. I, Warszawa 1991, s. 19
AIPSKW

↓ Prymas Wyszyński podczas wizytacji parafii w Dąbrówce Kościelnej w archidiecezji gnieźnieńskiej, wrzesień 1949 r.
AIPSKW

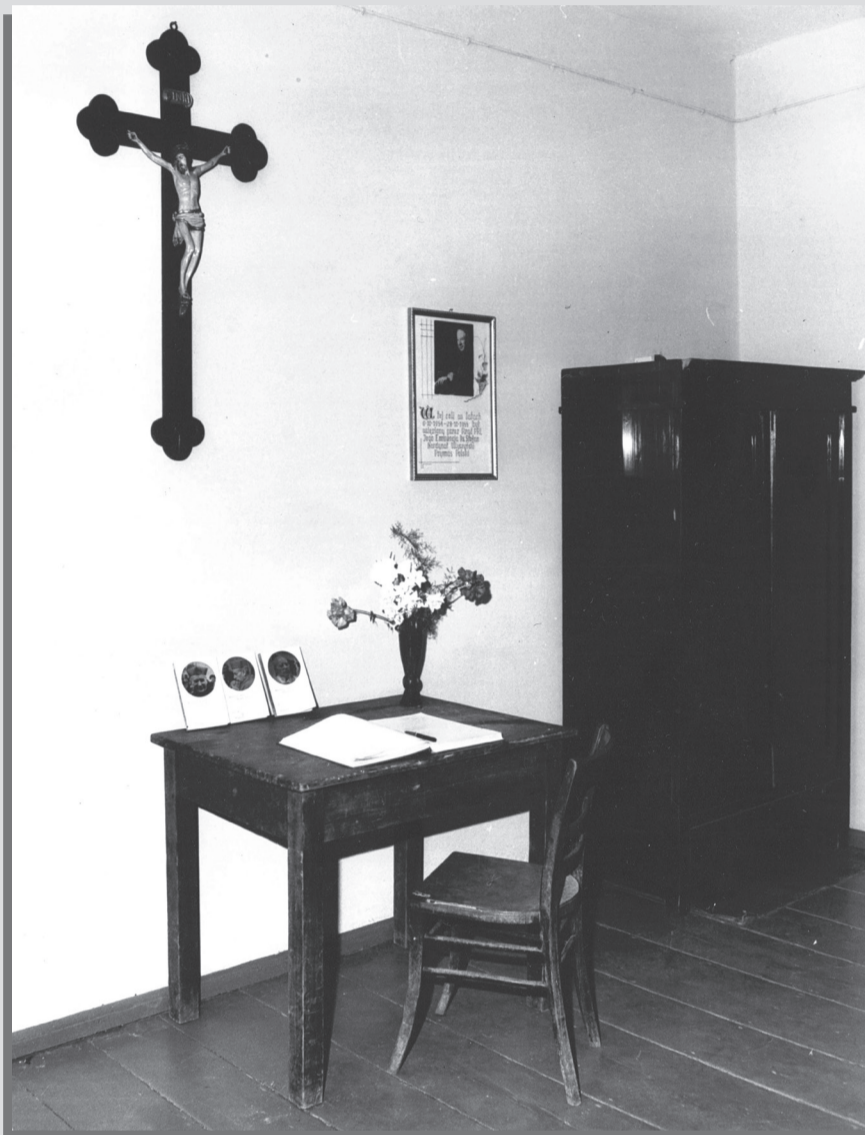

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Non possumus!

Mimo podpisanego porozumienia komuniści nasilili walkę z Kościołem. Usuwano religię ze szkół, likwidowano niższe seminaria duchowne, aresztowano księży. Trwała nagonka propagandowa. 9 lutego 1953 r. Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wydała dekret o tworzeniu i obsadzaniu stanowisk kościelnych pod kontrolą organów państwowych. Prymas był głównym autorem memoriału, wystosowanego do władz przez polski Episkopat 8 maja 1953 r. Dokument wyrażał stanowczy sprzeciw wobec represjonowania Kościoła w Polsce. Kończył się słowami: *Rzeczy Bożych na ołtarzach Cezara składać nam nie wolno. Non possumus! [Nie możemy]*. 25 września 1953 r. Stefan Wyszyński został aresztowany w Domu Arcybiskupów Warszawskich. Przez trzy lata był przetrzymywany w warunkach izolacji i stałej inwigilacji w klasztorach katolickich w Rywałdzie, Stoczku Warmińskim, Prudniku Śląskim i Komańczy. Na fali „odwilży październikowej” komuniści poprosili go o powrót do Warszawy, na co przystał pod warunkiem m.in. uwolnienia innych biskupów. 28 października 1956 r. prymas powrócił do stolicy.

→ Prymas Wyszyński po powrocie z Komańczy błogosławi wiernych przybyłych pod Dom Arcybiskupów Warszawskich, 28 października 1956 r.
AIPSKW

← Cella prymasa w Prudniku Śląskim
AIPSKW

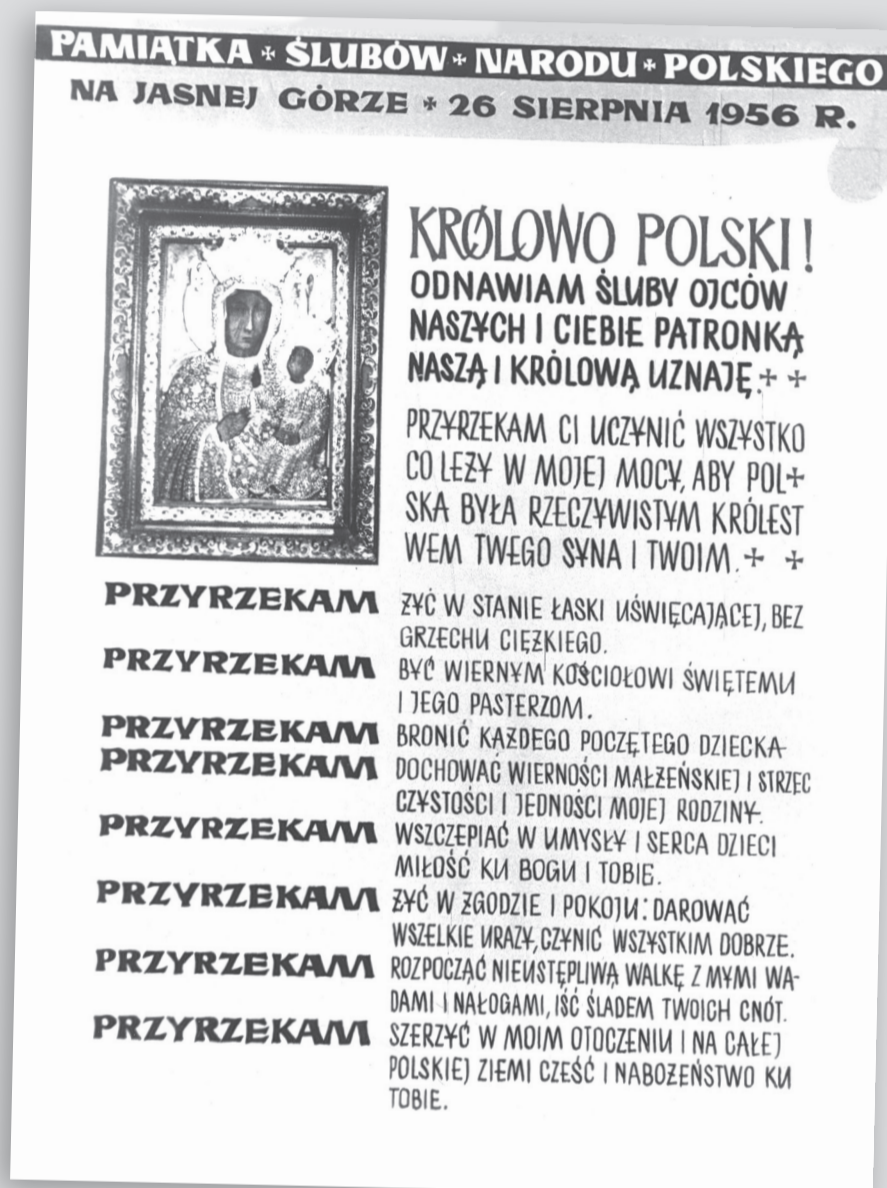

Śluby Jasnogórskie

1956

Więziony prymas postanowił odnowić śluby, które złożył król Jan II Kazimierz Waza w dramatycznych dla Rzeczypospolitej chwilach – 1 kwietnia 1656 r. w katedrze Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny we Lwowie. 16 maja 1956 r. Stefan Wyszyński napisał w Komańczy tekst modlitwy w formie ślubów. Był to program religijnej i moralnej odnowy narodu w 300. rocznicę ślubów lwowskich i przygotowujący do tysiąclecia chrztu Polski. 26 sierpnia 1956 r. na Jasnej Górze w Częstochowie, przy udziale około miliona wiernych z całego kraju, rotę ślubów odczytał bp Michał Klepacz, p.o. przewodniczący Episkopatu Polski. Na pustym fotelu prymasa Polski leżały białe-czerwone kwiaty. Była to największa manifestacja religijna w krajach bloku sowieckiego. Dziesięć minut przed odczytaniem roty w Częstochowie kardynał Wyszyński złożył śluby jasnogórskie w miejscu swojego uwięzienia w Komańczy przed obrazem Matki Boskiej.

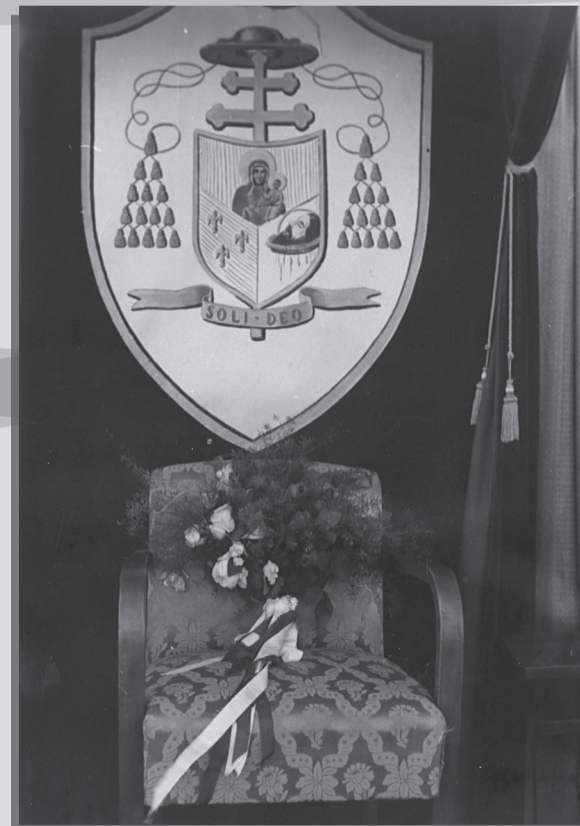
→ Tekst
Jasnogórskich
Ślubów Narodu
Polskiego
AIPSKW

→ Przyrzekamy!
ze zbiorów
Zdzisława
Sowińskiego

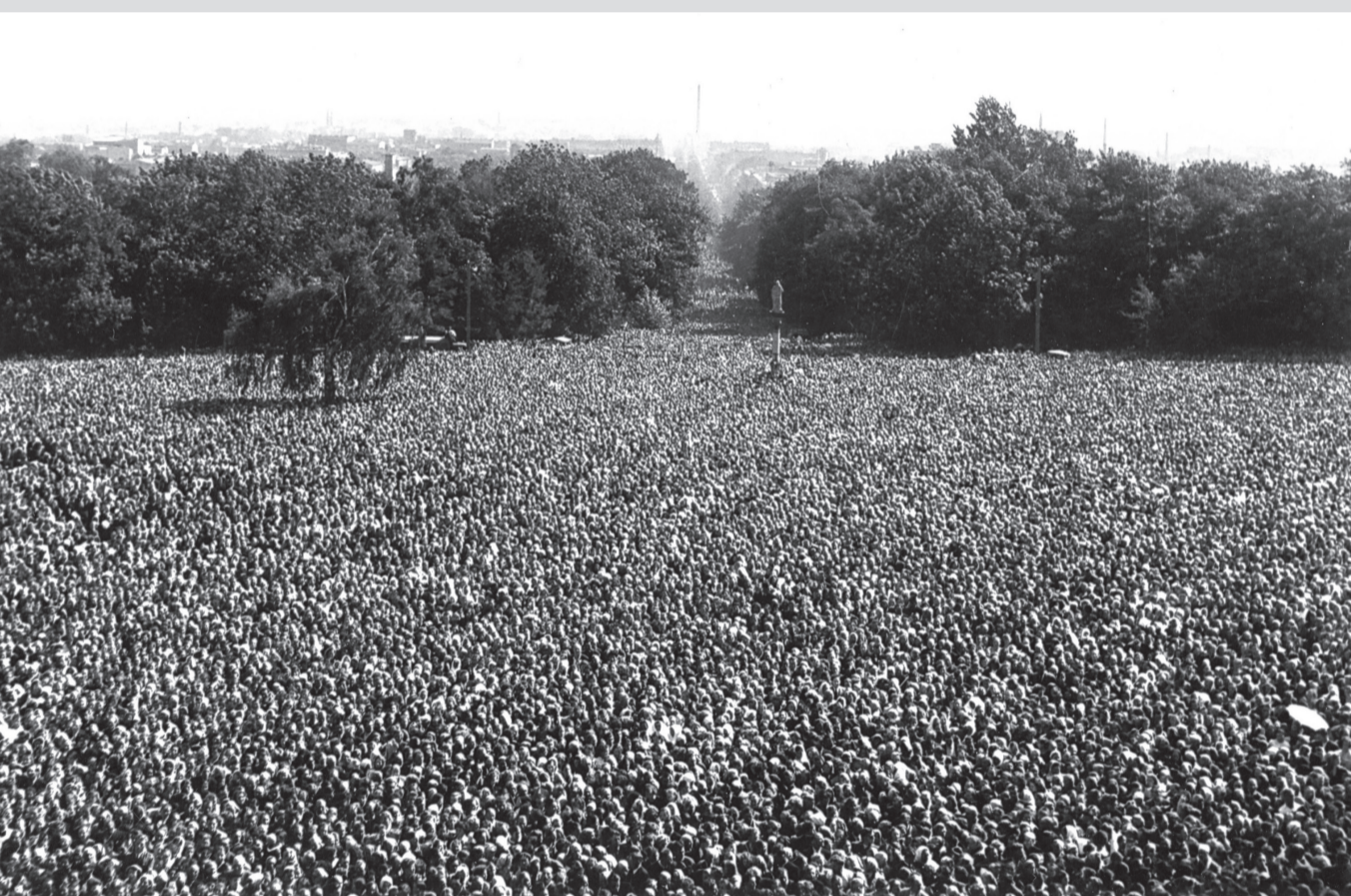
→ Pusty fotel prymasa
Wyszyńskiego podczas składania
w Częstochowie Jasnogórskich
Ślubów Narodu Polskiego
AIPSKW

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

1957-65

Wielka Nowenna

Aby wprowadzić w życie Jasnogórskie Śluby Narodu Polskiego i przygotować Polaków do Millennium Chrztu, prymas Wyszyński stworzył i poprowadził Wielką Nowennę, ogólnopolski program duszpasterski. Każdy rok okresu 1957-1966 miał swoje hasło przewodnie poświęcone podstawowym wartościom, takim jak: życie, miłość, wiara, rodzina i naród.

Były to wielkie rekolekcje narodowe, obejmujące uroczystości, modlitwy, pielgrzymki i odnawianie ślubów. Towarzyszyła im peregrynacja po polskich parafiach kopii obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, „aresztowanego” 2 września 1966 r. przez milicję i odwiezionego na Jasną Górę z zakazem peregrynacji. Aby odciągnąć Polaków od Nowenny, władze komunistyczne od 1960 r. organizowały alternatywne świeckie obchody Tysiąclecia Państwa Polskiego.

↗ Wierni przybyli na Odnowienie Ślubów Jasnogórskich w ramach Wielkiej Nowenny. Częstochowa, 26 sierpnia 1957 r.
📷 AIPSKW

← Warszawa, 22 lipca 1966 r. Deflada w ramach urzędowych obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego
📷 Leszek Łożyński / REPORTER

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

**To jest nasze doświadczenie
dziesięciu wieków, tysiąca lat.
Nasz jubileusz – to Tysiącletcie.
Na imię nam – Tysiąc!**

Stefan Wyszyński, *Dzieła zebrane*, t. XVII, Warszawa 2016, s. 243

↑ Święto Wniebowzięcia
Najświętszej Maryi Panny.
Jasna Góra, 15 sierpnia 1966 r.
Na klęczniku prymas Stefan Wyszyński.
📷 NAC; koloryzacja: Centrum Życia
i Rodziny, na potrzeby periodyku
„Przyjaciel Rodziny”

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

1966-67

Millennium Chrzthu Polski

↑ Uroczystości milenijne
na Jasnej Górze, 3 maja 1966 r.
AIPSKW

→ Kardynał Wyszyński
głosi homilię milenijną. Obok
jego sekretarz – ks. infułat
Władysław Padacz. Lublin,
6 maja 1966 r.
AIPSKW

Obchody milenijne w 1966 r. zainaugurowano w kolebce polskiego chrześcijaństwa – w Gnieźnie (9–16 kwietnia) i Poznaniu (17 kwietnia). Kulminacją były uroczystości na Jasnej Górze w Częstochowie (2–4 maja) – z aktem oddania Polski „w macierzyńską niewolę Maryi, Matki Kościoła, za wolność Kościoła Chrystusowego”, celebrowanym we wszystkich polskich parafiach. Na wałach jasnogórskich znów stał pusty fotel – komuniści nie wyrazili zgody na wizytę w Polsce papieża Pawła VI, zaproszonego przez kardynała Stefana Wyszyńskiego. Do sanktuarium Królowej Polski przybywały milenijne pielgrzymki grup zawodowych i społecznych, a uroczyste msze – z udziałem prymasa i setek tysięcy wiernych – celebrowano w polskich miastach do połowy 1967 r.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Wyszyński i Wojtyła

↑ Prymas Wyszyński i arcybiskup Wojtyła podczas urlopu na Podhalu. Bachledówka, lipiec 1973 r.
AIPSKW

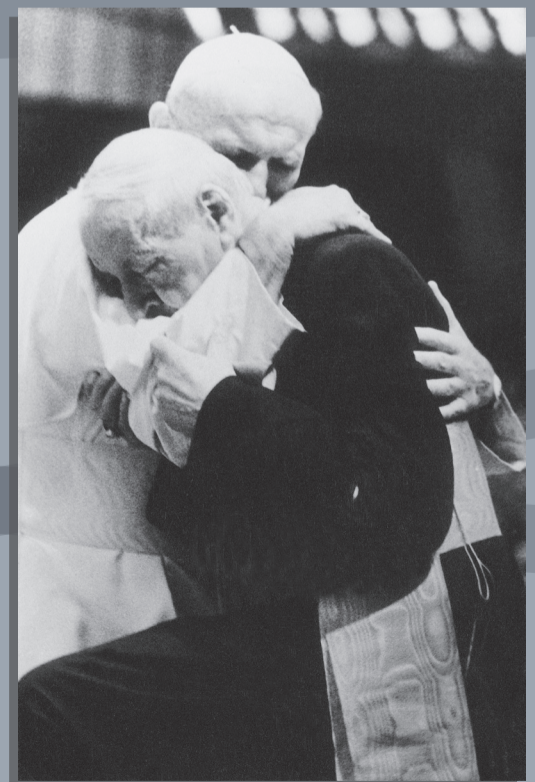

↑ Prymas Stefan Wyszyński błogosławi wiernych podczas uroczystości milenijnych. Widoczni również od prawej: arcybiskup krakowski Karol Wojtyła, biskup płocki Bogdan Sikorski, arcybiskup poznański Antoni Baraniak. Za prymasem jego sekretarz – ks. infułat Władysław Padacz. Płock, 13 listopada 1966 r.
AIPSKW

Spotkali się po raz pierwszy w sierpniu 1958 r. w Warszawie, kiedy prymas wezwał ks. Karola Wojtyłę, by go poinformować o nominacji na biskupa pomocniczego w Krakowie. Odtąd ściśle współpracowali, m.in. podczas obrad II Soboru Watykańskiego i w przedsięwzięciach milenijnych. Komunistyczna Służba Bezpieczeństwa robiła wszystko, aby ich poróżnić i skompromitować – i w ten sposób rozbić polski Kościół. Między dwoma kardynałami zawsze panowały jednak zrozumienie, lojalna współpraca i przyjaźń.

Stefan Wyszyński chciał, aby Karol Wojtyła został jego następcą. Stało się inaczej. 16 października 1978 r. kolegium kardynalskie w Watykanie wybrało Karola Wojtyłę na papieża, który przybrał imię Jan Paweł II. W wyborze miał swój udział kardynał Wyszyński, który również był jednym z kandydatów do tronu Piotrowego.

↓ Audiencja dla Polaków u nowego papieża Jana Pawła II. Na zdjęciu Ojciec Święty i prymas Polski, kardynał Stefan Wyszyński. Watykan, 23 października 1978 r.
AIPSKW

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Per Mariam Soli Deo

→ Audiencja u papieża Jana XXIII. Kardynał Wyszyński wręcza papieżowi wykaz polskich sanktuariów maryjnych. Watykan, 29 listopada 1958 r.
AIPSKW

Stefan Wyszyński ogromną wagę przykładał do rozwijania kultu maryjnego, dlatego doprowadził w 1964 r. do ogłoszenia przez Pawła VI Maryi Matką Kościoła. Swoje herbowe hasło biskupie często rozbudowywał o słowa: *Per Mariam – Soli Deo* [Przez Marię – Samemu Bogu]. W Polsce od 1946 r. koronował 41, a rekoronował 6 wizerunków maryjnych.

Ostatnim jego wielkim programem duszpasterskim były przygotowania do jubileuszu sześćsetlecia sanktuarium maryjnego na Jasnej Górze w Częstochowie, który ogłosił w 1976 r.

← Prymas Wyszyński koronuje figurę Matki Boskiej Ludźmierskiej. 15 sierpnia 1963 r.
AIPSKW

↓ Stefan Wyszyński ze szczególnie mu bliskim obrazem Matki Bożej, namalowanym przez prof. L. Torwirta w 1957 r. Stryżawa, lipiec 1961 r.
AIPSKW

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Mąż stanu

Stefan Wyszyński był przez 33 lata prymasem w czasach Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, narzuconego Polakom państwa komunistycznego, dążącego do ich całkowitej ateizacji. Od 1946 r. aż do końca życia był stale inwigilowany i nękanym przez aparat bezpieczeństwa. Warunki współistnienia Kościoła i wrogiemu mu państwu negocjował wielokrotnie z dygnitarzami PRL-owskimi, mając zawsze na uwadze pokojowy rozwój narodu, bez rozlewu krwi. Wielkim dziełem Stefana Wyszyńskiego było zbudowanie struktur polskiego Kościoła na ziemiach włączonych do Polski po II wojnie światowej. Usankcjonował to 28 czerwca 1972 r. papież Paweł VI bullą *Episcoporum Poloniae coetus*, wydaną dzięki staraniom prymasa.

Mimo pogarszającego się stanu zdrowia na początku lat osiemdziesiątych zaangażował się osobiście w walkę o legalizację Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”, uwieńczoną sukcesem 12 maja 1981 r.

↳ Kardynał Wyszyński wygłasza homilię podczas uroczystości milenijnych na Ostrowie Tumskim. Wrocław, 16 października 1966 r.

📷 AIPSKW

← Jedno z ostatnich zdjęć Stefana Wyszyńskiego. Delegacja Solidarności Rolniczej z wizytą u prymasa. Warszawa, 6 lutego 1981 r.

📷 z archiwum rodzinnego Dawida Chrobaka

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Pożegnanie

1981

W 1981 r. gwałtownie pogorszył się stan zdrowia Stefana Wyszyńskiego. 12 maja odprawił ostatnią mszę świętą. Zmarł w dzień Uroczystości Wniebowstąpienia Pańskiego, 28 maja, o godzinie 4.40.

Trzy dni później, 31 maja 1981 r., w uroczystościach pogrzebowych w Warszawie wzięły udział setki tysięcy naszych rodaków, liczne delegacje krajowe i zagraniczne, duchowne i świeckie. Przed sarkofagiem w bazylice archikatedralnej św. Jana Chrzciciela, w którym umieszczono ciało zmarłego, przeszły tysiące osób chcących oddać ostatni hołd prymasowi. Po pięciu latach sarkofag prymasa został przeniesiony z Krypty Arcybiskupów w podziemiach archikatedry do – poświęconej tylko jemu – kaplicy, w północnej nawie świątyni. W lipcu 1981 r. następcą prymasa Stefana Wyszyńskiego został arcybiskup Józef Glemp.

→ Szarfa wieńca pogrzebowego, złożonego w hołdzie Stefanowi Wyszyńskiemu. Kościół seminarjny w Warszawie, 29–31 maja 1981 r.
AIPSKW

→ Procesyjne przeniesienie trumny ks. prymasa Stefana Wyszyńskiego po pogrzebowej mszy świętej do katedry św. Jana Chrzciciela
AIPSKW

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Prymas Tysiąclecia

Stefan Wyszyński, powszechnie nazywany Prymasem Tysiąclecia, wciąż pozostaje w naszej pamięci. Świadczą o tym jego pomniki oraz ulice, place, skwery, szkoły i osiedla jego imienia. W Zuzeli (woj. mazowieckie), miejscu narodzin Stefana Wyszyńskiego, znajduje się muzeum lat dziecięcych z rekonstrukcją jego mieszkania i klasy szkolnej. Jest tam również chrzcielnica, przy której został ochrzczony oraz dzwon „Stefan Wyszyński” o wadze 1800 kg. W Rywałdzie, Stoczku Klasztornym, Prudniku i Komańczy upamiętniono okres uwięzienia prymasa (od 25 września 1953 r. do 26 października 1956 r.). Ustawą sejmową z 3 września 1999 r. Akademia Teologii Katolickiej została przekształcona w Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W 2016 r. na mocy decyzji ministra kultury i dziedzictwa narodowego powstało Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego, upamiętniające i upowszechniające dzieło życia tych postaci.

→ Prymas Józef Glemp rozpoczął w 1989 r. starania o wyniesienie Stefana Wyszyńskiego na ołtarze. 23 kwietnia 2021 r. metropolita warszawski, kardynał Kazimierz Nycz ogłosił, że beatyfikacja Stefana Wyszyńskiego odbędzie się 12 września 2021 r. w Warszawie wraz z beatyfikacją Czcigodnej Służebnicy Bożej Elżbiety Róży Czackiej. Na zdjęciu Stefan Wyszyński, matka Elżbieta Róża Czacka i Maria Okońska. Łaski, wrzesień 1946 r.

← Pomnik prymasa Stefana Wyszyńskiego przy Krakowskim Przedmieściu w Warszawie. Zdjęcie współczesne Andrzej Michalik / AIPN

↓ Kaplica grobowa prymasa w warszawskiej archikatedrze św. Jan Chrzciciela. Zdjęcie współczesne Andrzej Michalik / AIPN

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Instytut Prymasowski

Od 1942 r. ks. Wyszyński był duchowym opiekunem ośmioosobowej grupy żeńskiej, żyjącej na wzór chrześcijańskich wspólnot monastycznych. Kobiety należące do tej grupy były nazywane „Ósemkami”, a przewodniczą im Maria Okońska z konspiracyjnej Sodalicji Mariańskiej. Celibatariuszki ze zgromadzenia były zawsze w gronie najbardziej zaufanych współpracowników prymasa, miały wielki udział we wszystkich jego dziełach. Od 1993 r. „Ósemka” istnieje jako Instytut Prymasa Wyszyńskiego. Zachowuje dziedzictwo i nauczanie Stefana Wyszyńskiego, prowadząc działalność archiwalną, wydawniczą, naukową i edukacyjno-wychowawczą. W warszawskiej Choszczówce, gdzie kardynał Wyszyński odpoczywał i pisał listy pasterskie, Instytut prowadzi Ośrodek Jasnogórskiej Matki Kościoła. W 2007 r. Instytut otrzymał medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” – nadawany przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego.

→ Pokój prymasa Stefana Wyszyńskiego w Choszczówce. Zdjęcie współczesne
📷 Piotr Życieński / AIPN

↑ „Ósemki” odmawiają modlitwę wieczorną z prymasem i abp. Wojtyłą. Od lewej: arcybiskup Karol Wojtyła, Teresa Romanowska, prymas Stefan Wyszyński, Krystyna Szrajter, Urszula Grzelak, Katarzyna Michalska, Alicja Balcerzak i Filomena Morawiec. Kaplica w Bachledówce, lipiec 1972 r.
📷 AIPSKW

→ Dar papieża Pawła VI dla prymasa Stefana Wyszyńskiego – różaniec, przechowywany w Instytucie Prymasowskim. Zdjęcie współczesne
📷 Piotr Życieński / AIPN

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

A close-up portrait of Cardinal Stefan Wyszyński, an elderly man with white hair, wearing a red zucchetto and a black cassock with a red sash. He has his hands clasped in prayer and is looking directly at the camera with a serious expression. The background is dark and out of focus.

***W stosunku do mojej Ojczyzny zachowuję pełną
cześć i miłość. Uważałem sobie za obowiązek
bronić jej kultury chrześcijańskiej przed
złudzeniami internacjonalizmu, jej zdrowia
moralnego i całości granic, na ile to leżało
w mojej mocy.***

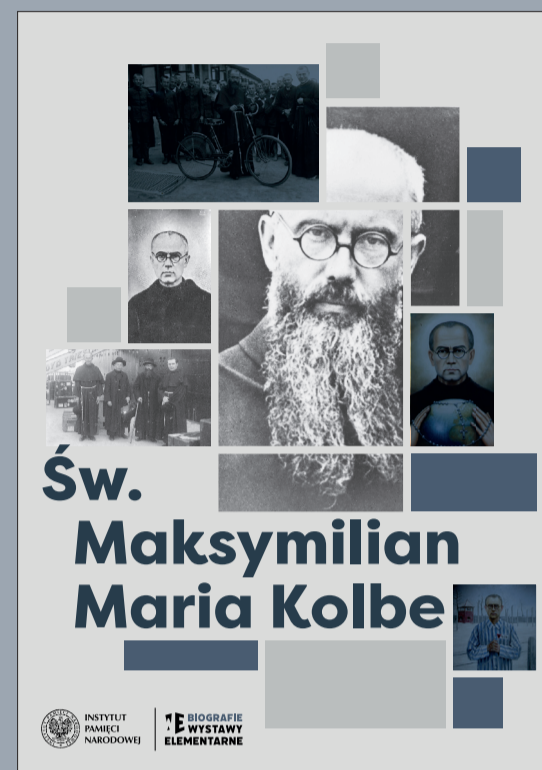
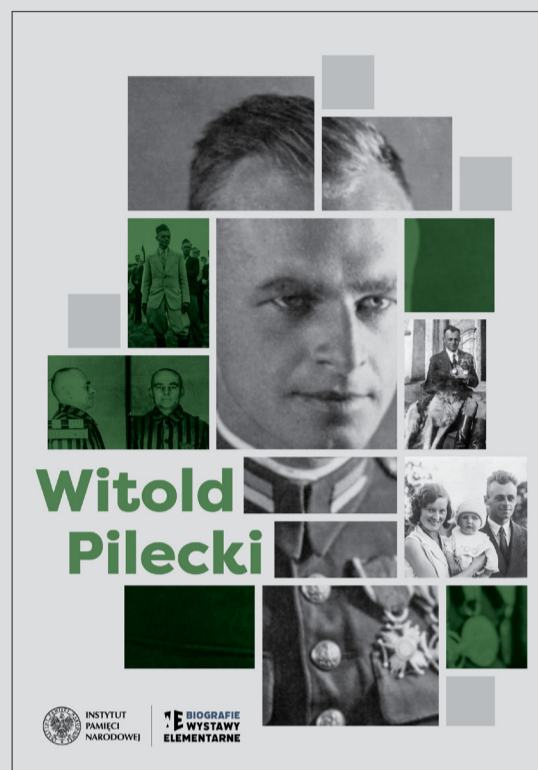
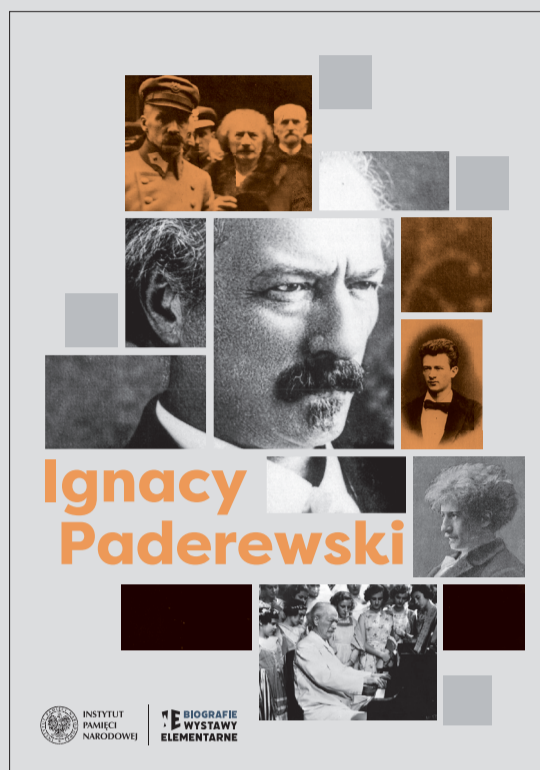
Testament warszawski prymasa Polski (fragment)

← Prymas Stefan Wyszyński.
Gniezno, 1981 r.
📷 AIPSKW

**INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ**

Zobacz więcej wystaw z serii na www.edukacja.ipn.gov.pl

Zobacz inne wystawy Elementarne:

Autor wystawy: Artur Kolęda

Recenzja: dr hab. Rafał Łatka

Korekta: dr Magdalena Baj

Koncepcja graficzna serii: Paulina Żak

Skład: Szymon Węglowski

Koloryzacja zdjęć: Mikołaj Kaczmarek

W wystawie wykorzystano zdjęcia: Agencji Fotograficznej East News, Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej (AIPN), Archiwum Instytutu Prymasowskiego Stefana Kardynała Wyszyńskiego (AIPSKW), Centrum Życia i Rodziny, Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC), domeny publicznej i zbiorów prywatnych

INSTITUT PAMIĘCI NARODOWEJ